

UZASADNIENIE

Powód, A. M., wniósł w dniu 10 maja 2013 r. przeciwko pozwanej I. P. pozew o zapłatę.

Postanowieniem z dnia 12 maja 2016 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie I Ns 271/15 ubezwłasnowolnił całkowicie A. M. z powodu zaburzeń psychicznych.

Sąd w niniejszej sprawie dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu psychiatrii celem ustalenia, od kiedy powód znajdował się w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli (art. 82 k.c.). (postanowienie k. 864)

Biegły sądowy zaopiniował, że powód A. M. w stanie wyłączającym świadome lub swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli znajduje się od dnia 24 czerwca 2009 r. (opinia główna k. 975-976, opinia uzupełniająca k. 1003)

Pełnomocnik pozwanej na rozprawie w dniu 03 lipca 2017 r. wniósł o odrzucenie pozwu, podnosząc, że pozew został złożony przez osobę nie posiadającą zdolności procesowej. W jego ocenie skutkuje to odrzuceniem pozwu i nieważnością postępowania. Pełnomocnik powoda domagał się oddalenia wniosku o odrzucenie pozwu.

Zgodnie z przepisem art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c., Sąd odrzuci pozew, jeżeli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej albo jeżeli powód nie ma zdolności procesowej, a nie działa za niego przedstawiciel ustawowy. W myśl art. 64 § 1 k.p.c. zdolność sądową, tj. zdolność występowania w procesie jako strona, ma każda osoba fizyczna i prawna. Natomiast przepis art. 65 § 1 k.p.c. stanowi, że zdolność procesową, tj. zdolność do czynności procesowych, mają osoby fizyczne, posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 64 § 1¹ k.p.c. Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności (art. 11 k.c.). Nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie (art. 12 k.c.).

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 26 lutego 2015 r., III CZP 102/14, wskazał, że skuteczność czynności, podejmowanej w ramach postępowania procesowego, jest uzależniona od dysponowania przez stronę zdolnością sądową oraz zdolnością procesową (art. 64 i art. 65 k.p.c.), przy czym od półwiecza w orzecznictwie i piśmiennictwie ugruntowany jest pogląd, że zdolność procesową ma także osoba, która jest dotknięta zaburzeniami psychicznymi, nawet w stopniu wyłączającym trwale świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli, jeżeli osiągnęła pełnoletność i nie została ubezwłasnowolniona. Jej zdolność procesowa wypływa wprost z pełni zdolności do czynności prawnych (art. 65 § 1 k.p.c. w związku z art. 11 i art. 12 k.c.). (por. np. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 1960 r. - zasada prawna - I CO 25/60, OSN 1961, nr 2, poz. 32, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 września 1969 r., III CZP 74/69, OSNCP 1970, nr 6, poz. 98, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 1970 r., I CZ 84/70, OSNCP 1971, nr 5, poz. 90, oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1976 r., IV PRN 8/76, nie publ.). W tej sytuacji osoba dotknięta chorobą psychiczną i upośledzeniem umysłowym, a więc osoba z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (jedn. tekst: Dz.U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 ze zm.), jeżeli jest pełnoletnia i nie została ubezwłasnowolniona, zachowuje w pełni zdolność procesową. Zaburzenia psychiczne mogą natomiast ograniczać lub wyłączać tzw. zdolność postulacyjną, nienormowaną wprost w przepisach kodeksu postępowania cywilnego, przez którą należy rozumieć kwalifikację strony do samodzielnego działania w postępowaniu i osobistego podejmowania czynności procesowych. W piśmiennictwie i orzecznictwie przyjmuje się, że brak zdolności postulacyjnej wywołanej zaburzeniami psychicznymi zasadniczo nie powoduje nieskuteczności lub nieważności czynności.

Sąd, orzekający w niniejszej sprawie, w pełni podziela powyższe zapatrywanie.

W związku z tym, że w chwili wniesienia pozwu powód nie był ubezwłasnowolniony, brak podstaw do odrzucenia pozwu.

Wobec powyższego, na podstawie powołanego art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. orzeczono, jak w postanowieniu.

SSR Agnieszka Brzowska

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

O., dnia 27 sierpnia 2018 r. SSR Agnieszka Brzowska